

Proeftuin onderbouw

Verrijksdocument voor docenten

Thema 5: Dit werkt!

+ Themaweek “Dit werkt!”

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Ouderinformatie
 - 2.1 Ouderblad: “Wat is Proeftuin en wat is LOB?”
 - 2.2 Ouderblad: “Dit werkt!”
3. Omgeving betrekken
 - 3.1 Nationale organisaties
 - 3.2 Hoe je de regio kunt betrekken
 - 3.3 Vakoverstijgende samenwerking
 - 3.4 Concrete activiteiten
4. Themaweek “Dit werkt!”

1. Inleiding

Thema 5:

Dit werkt!

Themadoel:

Je kunt jouw eerste ideeën over werk delen met een klasgenoot.

Handig omdat:

Door je bevindingen te delen, inspireer je anderen en kom je zelf ook op nieuwe ideeën.

Loopbaancompetenties bij dit thema

- Werkexploratie
- Netwerken

21e-eeuwse vaardigheden bij dit thema

- Probleem oplossen
- Kritisch denken

Introductie

Werk is overal om je heen. Ontdek welke beroepen er allemaal zijn in jouw directe omgeving, wat mensen eraan aanspreekt en wat jou ligt of juist helemaal niet. In dit thema gaan leerlingen onderzoeken welke beroepen bestaan, wat hen aanspreekt en welke kenmerken bij hen passen. Het draait om werkoriëntatie en het ontdekken van interesses.

In dit thema

- Welke beroepen zijn er in mijn omgeving?
- Wat vind ik leuk aan bepaalde beroepen of werkvelden?
- Hoe ziet mijn toekomst eruit en wat past bij mij?
- Hoe werkt dat eigenlijk – een dag in het leven van...?

Werkwijze

Door middel van interactieve lessen en opdrachten uit Proeftuin Mentorles & LOB ontdekken leerlingen hun interesses en mogelijkheden. Ze maken een beroepenradar, voeren diepte-interviews uit en lopen eventueel een dagje mee. Het thema sluit af met een eindopdracht waarin leerlingen hun bevindingen presenteren en elkaar inspireren.

Waarom is dit belangrijk?

Dit thema helpt leerlingen bij hun loopbaanoriëntatie. Ze leren reflecteren op hun eigen kwaliteiten en interesses, wat essentieel is voor hun toekomstige keuzes in studie en werk.

Waarom betrekken we de omgeving?

Door de directe omgeving van leerlingen te betrekken, wordt het thema relevant en praktisch. Ouders kunnen vertellen over hun eigen werk, lokale bedrijven bieden inspiratie en helpen leerlingen om verbinding te maken tussen werk en hun eigen leven. De leerling staat centraal, de omgeving kan ondersteunen.

2. Ouderinformatie

In te zetten in nieuwsbrief of als hand-out.

2.1 Ouderblad: “Wat is Proeftuin en wat is LOB?”

Proeftuin is een lesmethode die leerlingen helpt zichzelf beter te leren kennen, zowel op persoonlijk als professioneel vlak. Het combineert onderwerpen zoals zelfreflectie, burgerschap en loopbaanoriëntatie in één overzichtelijke methode. Door middel van interactieve lessen, opdrachten en reflectiemomenten ontdekken leerlingen wie ze zijn, wat hen motiveert en hoe ze kunnen samenwerken en communiceren. Proeftuin legt hiermee een basis voor persoonlijke groei en succes, zowel op school als in de toekomst.

LOB is een belangrijk onderdeel van Proeftuin en helpt leerlingen te ontdekken wat ze leuk vinden en waar ze goed in zijn. Het richt zich op het ontwikkelen van vaardigheden en inzichten die nodig zijn om slimme keuzes te maken voor hun toekomst.

Hoe werkt LOB?

In de lessen LOB leren leerlingen niet alleen over zichzelf, maar ook over de wereld van beroepen en opleidingen. Ze ontdekken hoe ze hun persoonlijke kwaliteiten en interesses kunnen koppelen aan toekomstmogelijkheden. Daarnaast ontwikkelen ze vaardigheden die hen helpen om deze doelen te bereiken.

Wat leert uw kind in Proeftuin Mentorles en LOB?

In Proeftuin en LOB worden vaardigheden en loopbaancompetenties behandeld die leerlingen helpen op school én in de toekomst.

Vaardigheden:

- **Plannen:** Leer hoe je slim je schoolwerk en vrije tijd kunt indelen.
- **Leren:** Ontdek effectieve manieren om te leren en jezelf te ontwikkelen.
- **Samenwerken:** Verbeter je communicatieve vaardigheden en leer van anderen.
- **Communiceren:** Deel je werk met zelfvertrouwen en overtuiging.
- **Digitale vaardigheden:** Ontwikkel een slimme en veilige omgang met digitale technologie.

Loopbaancompetenties:

- **Motievenreflectie:** Wat drijft jou? Ontdek wat jou motiveert en inspireert.
- **Kwaliteitenreflectie:** Ontdek waar je goed in bent en hoe je jouw talenten kunt inzetten.
- **Werkexploratie:** Verken welke vakken, studies en beroepen bij je passen.
- **Loopbaansturing:** Leer hoe je slimme keuzes maakt voor je studie en toekomst.
- **Netwerken:** Leer wie jou kan helpen om je doelen te bereiken en hoe je dit netwerk opbouwt.

Waarom is dit belangrijk?

Met Proeftuin Mentorles & LOB krijgen leerlingen de handvatten om hun talenten en interesses te ontdekken. Dit is niet alleen belangrijk voor het maken van keuzes, maar ook voor het ontwikkelen van zelfvertrouwen en het vergroten van hun toekomstperspectieven.

2.2 Ouderblad – Thema 5: “Dit werkt!”

“Ontdek samen wat werkt voor uw kind.”

Beste ouder of verzorger,

In het thema “Dit werkt!” ontdekken leerlingen welke beroepen er zijn in hun omgeving en wat hen aanspreekt. Ze leren nadenken over hun eigen interesses, vaardigheden en loopbaanmogelijkheden.

Onderwerpen die aan bod komen:

- Welke beroepen zijn er in de directe omgeving?
- Wat spreekt mij aan in werk?
- Welke vaardigheden passen bij mij?
- Hoe kan ik leren van mensen om mij heen?

Waarom werken we hieraan?

We willen leerlingen inspireren en ondersteunen in hun loopbaanoriëntatie. Door te ontdekken wat bij hen past, maken ze betere keuzes voor hun toekomst.

Wat kunt u thuis doen?

- Vraag uw kind: “Welke beroepen zie je in onze omgeving?”
- Bespreek samen: “Wat vind je leuk aan dat beroep?”
- Vertel over uw eigen werk: wat doet u precies en wat vindt u er leuk aan?

Activiteiten om samen te doen:

- Ga samen op pad om een werkplek te bekijken.
- Nodig iemand uit om over zijn of haar werk te vertellen.
- Maak samen een lijstje van beroepen die uw kind interessant vindt.

Meer weten?

Kijk op www.mijnproeftuin.nl voor meer informatie over het thema en de lesmethode.

3. Omgeving betrekken

3.1 Nationale organisaties

1. **LOB (Loopbaanoriëntatie en Begeleiding)** (www.lob.nl)

Tools en methodieken voor loopbaanbegeleiding. Gebruik de beroepenkaart en zelftest in de les.

2. **UWV Werkbedrijf** (www.werk.nl)

Arbeidsmarktinformatie en beroepenoverzicht. Laat leerlingen onderzoeken welke beroepen populair zijn.

3. **SBB (Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven)** (www.sbb.nl)

Informatie over stages en leerwerkplekken. Nodig een SBB-adviseur uit voor een gastles.

3.2 Hoe je de regio kunt betrekken

- **Schoolomgeving:** Organiseer een “beroepenwandeling” door de school waarbij leerlingen ontdekken welke beroepen er binnen de school zijn (docenten, conciërges, ICT-beheerders, administratie).
- **Lokale bedrijven:** Maak een kaart van de buurt waarin leerlingen aanduiden welke beroepen er in de directe omgeving zijn. Leg contact met lokale ondernemers voor gastlessen of meeloopmomenten.
- **Ouders en verzorgers:** Vraag ouders om te vertellen over hun werk of een mini-workshop te geven. Organiseer een beroepenmarkt waarbij ouders en lokale professionals hun beroep presenteren.

3.3 Vakoverstijgende samenwerking

- **Nederlands:** Schrijf een verslag van het diepte-interview of een reflectie over het meelopen.
- **Kunst/Beeldende vorming:** Maak een creatieve poster, infographic of vlog over een beroep.
- **LO:** Bespreek hoe fysieke en mentale vaardigheden in verschillende beroepen een rol spelen.
- **Mens & Maatschappij:** Onderzoek hoe beroepen door de jaren heen zijn veranderd of verschillen in andere landen.

3.4 Concrete activiteiten

1. **Beroepenradar:** Leerlingen brengen beroepen in hun directe omgeving in kaart en ontdekken welke hen aanspreken.
2. **Diepte-interview:** Leerlingen interviewen iemand uit hun omgeving over hun beroep, taken en benodigde vaardigheden.

3. **Dagje meelopen:** Leerlingen lopen een dagdeel mee met een professional en reflecteren op hun ervaring.
4. **Beroepenmarkt:** Organiseer een markt waar lokale professionals, ouders en leerlingen hun bevindingen presenteren.

4. ThemawEEK “Dit werkt!”

Tijdens deze themawEEK ontdekken leerlingen de wereld van werk door verschillende activiteiten, zoals een beroepenradar, diepte-interviews en een dagje meelopen. De week eindigt met een presentatie van hun bevindingen en eventueel een beroepenmarkt.

Dag 1: De wereld van werk

Les 1: Wereld van werk (Les 5.1)

Doel: Leerlingen krijgen inzicht in de beroepen die dichtbij hen staan.

Activiteiten:

1. **Beroepenradar maken:** Gebruik de Proeftuin-presentatie. Leerlingen plaatsen zichzelf in het midden en vullen de radar met mensen uit hun omgeving en de beroepen die zij uitvoeren.
2. **Gastles:** Nodig een professional uit de regio uit om te vertellen over zijn of haar werk. Leerlingen bereiden vooraf vragen voor.

Creatieve uitbreiding: Laat leerlingen hun beroepenradar delen in tweetallen en elkaar vragen stellen over de beroepen die zij hebben ingevuld.

Dag 2: Werk is overal

Les 2: Werk is overal (Les 5.2)

Doel: Leerlingen ontdekken welke beroepen er in hun directe omgeving zijn.

Activiteiten:

1. **Beroepenwandeling:** Organiseer een wandeling door de school en/of de buurt. Leerlingen noteren welke beroepen ze tegenkomen.
2. **Diepte-interview voorbereiden:** Leerlingen kiezen iemand uit hun omgeving om te interviewen en bereiden een vragenlijst voor.

Praktische tip: Maak een klassenkaart van de buurt waarop leerlingen aanduiden welke beroepen zij hebben ontdekt.

Dag 3: Later

Les 3: Later (Les 5.3)

Doel: Leerlingen onderzoeken welke beroepen bij hun interesses passen en voeren een diepte-interview uit.

Activiteiten:

1. **Diepte-interview uitvoeren:** Leerlingen interviewen iemand uit hun omgeving (in persoon, telefonisch of online). Ze maken aantekeningen of nemen het gesprek op (met toestemming).

2. **Reflectie:** Wat vond ik interessant? Wat past bij mij en wat juist niet?

Uitbreiding: Laat leerlingen een dagje meelopen met de geïnterviewde persoon voor extra praktijkervaring.

Dag 4: Zo werkt dat

Les 4: Zo werkt dat (Les 5.4 – Eindopdracht)

Doel: Leerlingen verwerken hun bevindingen in een creatief eindproduct en delen hun eerste ideeën over werk.

Activiteiten:

1. **Creatieve verwerking:** Leerlingen maken een eindproduct naar keuze: een vlog, poster, infographic of kort verslag over een beroep dat hen inspireert. Gebruik de opdracht en presentatie uit Proeftuin.
2. **Feedback:** Leerlingen bekijken elkaars werk in kleine groepen en geven tips en tops.

Praktische tip: Moedig leerlingen aan om beelden, tekeningen of fragmenten uit hun interview te gebruiken om hun werk visueel aantrekkelijk te maken.

Dag 5: Feestelijke afsluiting

Doel: Leerlingen presenteren hun bevindingen en inspireren elkaar.

Activiteiten:

1. **Presentaties:** Leerlingen presenteren hun eindproduct aan de klas of een breder publiek (aula, oudermiddag).
2. **Beroepenmarkt (optioneel):** Organiseer een markt waar leerlingen hun werk presenteren en professionals uit de regio hun beroepen laten zien. Betrek lokale bedrijven, ouders en verzorgers.

Uitbreiding: Maak het evenement feestelijk met een openingsceremonie en hapjes verzorgd door leerlingen. Sluit af met een reflectieronde: wat is het belangrijkste dat je hebt ontdekt over werk?